

Šička oděvních výrobků (kód: 31-034-E)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Textilní výroba a oděvnictví (kód: 31)
Týká se povolání: Šička oděvních výrobků
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 2

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Používání předvedených metod a postupů práce ke zhotovování oděvů	2
Sešívání jednotlivých dílů a součástí oděvů	2
Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě oděvů	2
Tvarování oděvů	2
Kontrola kvality při zhotovování oděvů	2
Seřizování šicích strojů při zhotovování oděvů	2

Platnost standardu

Standard je platný od: 01.08.2013 do: 20.10.2019

Kritéria a způsoby hodnocení

Používání předvedených metod a postupů práce ke zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést technologický postup předvedené operace	Praktické předvedení
b) Zhotovit součást nebo vypracovat úsek dílu v technologické návaznosti operací	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Sešívání jednotlivých dílů a součástí oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Připravit jednotlivé díly a součásti oděvu (uspořádat pracoviště podle potřeby manipulace s materiálem)	Praktické předvedení
b) Používat ruční šití (zastehovat záložku, přišít knoflík apod.)	Praktické předvedení
c) Spojit díly a součásti šitím (začátek a konec šití uzašít, dodržovat šířku švové záložky)	Praktické předvedení
d) Vypracovat detaily a součásti (vypracovat kapsu, předšit součást do tvaru, ozdobně prošívat apod.)	Praktické předvedení
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Obnitkovat okraje dílu	Praktické předvedení
b) Vyšít díрку na prádlovém dírkovacím stroji	Praktické předvedení
c) Zapošit záložku na zapošivacím stroji	Praktické předvedení
d) Přišít knoflík na knoflíkovacím stroji	Praktické předvedení
e) Vyšít uzávěrku na závorovacím stroji	Praktické předvedení
f) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Tvarování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Podlepit díly oděvu	Praktické předvedení
b) Zažehlit díl nebo součást oděvu podle všeobecně používaných pravidel	Praktické předvedení
c) Provést mezioperační rozžehlování a žehlení	Praktické předvedení
d) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Kontrola kvality při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést kontrolu šití (posoudit, zda švy odpovídají požadavkům na kvalitu)	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Provést kontrolu podlepování a žehlení (posoudit, zda díly odpovídají požadavkům na kvalitu)	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit obě kritéria.

Seřizování šicích strojů při zhotovování oděvů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Zkontrolovat, zda stroje (potřebné pro provedení dané operace) jsou čisté a funkční a odpovídají předpisům BOZP a požární prevence	Praktické předvedení s ústním ověřením
b) Zkontrolovat, zda parametry a seřízení strojů a zařízení (potřebné pro provedení dané operace) odpovídají zpracovávanému materiálu, seřídit stroje podle zpracovávaného materiálu a prováděné operace	Praktické předvedení s ústním ověřením
c) Provést údržbu vybraného stroje v souladu s pracovním postupem a podle technických dispozic	Praktické předvedení s ústním ověřením
d) Provést výměnu jehly a nití u jednojehlového šicího stroje, obnitkovacího stroje, dírkovacího stroje	Praktické předvedení s ústním ověřením
e) Dodržovat bezpečnost práce při práci (respektovat návody k obsluze a údržbě strojů, používat předepsané ochranné pracovní prostředky), udržovat pořádek a čistotu na pracovišti	Praktické předvedení s ústním ověřením

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost není vyžadována.

Při zkoušce jsou ověřované kompetence a kritéria sestavena v dílčí pracovní procesy (povedení pracovní operace nebo souboru pracovních operací v technologické návaznosti) – uchazeči je zadáno zhotovení některých částí oděvu (zadního dílu dámského nepodšitého saka a nakládané košilové kapsy). Následující operace budou uchazeči předvedeny a následně uchazečem zopakovány: obnitkovat okraje zadního dílu; podlepit náramenice, zákrční části, průramkové části a koncové záložky zadních dílů; sešít středový šev a odšít pasové záševky zadního dílu; rozžehlit středový šev a přežehlit záševky; zapošíť záložku saka strojem; vypracovat nakládanou kapsu na přední díl košile (zopakovat jako soubor operací: předžehlit přinechanou podsádku a švové záložky dle šablony, podehnout a přišíť podsádku v kraji strojem, vyznačit umístění dírky dle šablony, vyšít prádlovou díрку dle naznačení, podložit rožky kapsy přeloženou krajovkou, našít kapsu na díl prošitím v kraji, horní rožky zpevnit prošitím do trojúhelníčku); našít knoflík ručně.

Autorizovaná osoba zpracuje seznam strojového vybavení (strojů a zařízení, které jsou k dispozici) a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 týden) před zkouškou. Dále autorizovaná osoba zpracuje přehled doporučené literatury a umožní uchazeči se s ním seznámit v předstihu (minimálně 1 měsíc) před zkouškou. Autorizovaná osoba ke zkoušce připraví dílenské šablony a oděvní materiál (vrchovou textilií, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobnou přípravu) pro prováděné operace.

Jednotlivá kritéria se ověřují uvedenými nástroji hodnocení a zaměřují se jak na vlastní provádění operce, tak na výsledek pracovní činnosti. Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení je třeba se zaměřit na kvalitu vypracovaného dílce (vzhled, funkčnost prvků, dodržování šířek švových záložek, hladkost švu, přesnost tvaru součástí apod.), klást důraz na rozvržení pracovní plochy, úsporu pohybů a jednotlivých úkonů a dále je třeba přihlížet především k bezpečnému provádění všech úkonů (zkoušející sleduje uchazeče v průběhu plnění zadaného úkolu z hlediska dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci). Při ověřování splnění kritérií formou praktického předvedení s ústním ověřením se požaduje stručné slovní doplnění předvedené činnosti v souladu s doporučenou literaturou, ve smyslu vysvětlení nebo obhajoby zvoleného postupu či řešení. Při ověřování odborné kompetence Obsluha speciálních šicích strojů při výrobě oděvů může uchazeč kritéria c) až e) této odborné kompetence splnit na vzorku jiného materiálu, tzn., že tato odborná kompetence nemusí být ověřována na zhotovovaném dílci.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvláště pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru vzdělání krejčí + střední vzdělání s maturitní zkouškou (i v jiném oboru) a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů, odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oblasti oděvnictví a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů, odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na oděvní technologie a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů, odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
- d) Profesionální kvalifikace podle tohoto standardu + střední vzdělání s maturitní zkouškou a alespoň 5 let odborné praxe v oblasti výroby oděvů nebo ve funkci učitele odborných předmětů, odborného výcviku nebo praktického vyučování v oboru, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, musí být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednoho osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

Pro zajištění zkoušky podle tohoto hodnotícího standardu je třeba mít k dispozici krejčovskou dílnu umožňující ověření všech kompetencí, vybavenou pro podmínky zhotovení výše vedených dílců, tzn. minimálně následující materiálně-technické vybavení:

Krejčovské pracovní pomůcky – jehly, špendlíky, křídly, nůžky konečkovací, nůžky s délkou ostří nejméně 10 cm.

Žehlicí pracoviště a techniku (parní a elektrickou nebo elektroparní žehličku, žehlicí stůl).

Průmyslový jednojehlový šicí stroj se stehem vázaným, speciální stroje (obnitkovací tří nebo vícenitný stroj, konfekční dírkovací stroj, prádlový dírkovací stroj, zapošívací stroj, knoflíkovací stroj, závorovací stroj).

Přísun potřebné energie odpovídající bezpečnostním a hygienickým předpisům.

Oděvní materiál (vrchovou textilií, kapsový a výztužný materiál ve formě nastříhaných dílů a součástí, drobnou přípravu) a dílenské šablony pro zhotovované výrobky.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnotícím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 10 až 15 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 1 až 1,5 hodiny (hodinou se rozumí 60 minut).

Autoři standardu

Autoři hodnotícího standardu

Hodnotící standard připravila SR pro textilní, oděvní a kožedělný průmysl, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR (AK ČR).

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Moděva, o. d., Konice